

Zárhelyi I

A zárhelyin számológép, valamint egy egy lapos kézzel írott jegyzet, valamint Φ táblázat használható. A feladatok nem nehézségi sorrendben vannak.

1. Feladat. Egy piros és egy kék dobókockával dobunk. Tekintsük a következő eseményeket. A : Mindkét kockával prímet dobtunk. B : A piros kockával párosat, a kékkel páratlanat dobtunk. C : A két szám összege prím.

- Mennyi a megadott események valószínűsége?
- Függetlenek-e A és C , A és B , valamint B és C események?

2. Feladat. Erika két útvonalon szokott járni az egyetemre. Villamossal, vagy busszal. Tudjuk, hogy 0,15 valószínűsggel egyszer sem villamossal jön a héten, 0,18-val egyszer, 0,12-vel kétszer, 0,23-val háromszor, 0,25-vel négyszer és 0,07 valószínűsggel ötször jön villamossal. Jelölje X , hogy Erika hányszor jött villamossal a héten.

Mennyi X várható értéke és szórása?

Tudjuk, hogy Erika reggelente akkor jön villamossal, ha késésben van. Ha háromnál többször van késésben egy héten, akkor 0,6 valószínűsggel vasárnapra is marad tanulni valója, ha legfeljebb háromszor késik, akkor 0,3 valószínűsggel kell vasárnap tanulnia. Mekkora a valószínűsége, hogy Erika a héten legfeljebb háromszor volt késésben, ha tudjuk, hogy vasárnap tanul a héten?

3. Feladat. Egy fagyizóban minden ember egymástól függetlenül 0,6 valószínűsggel kér csokoládé fagylaltot. Jelölje Y , hogy egy nap, amikor 200 ember jár a fagyizóban hányan kérnek csokoládé fagylaltot.

- Mekkora a valószínűsége, hogy pontosan 120 ember kérte a fagylaltot?
- Mennyi Y várható értéke?
- Mennyi Y szórása?

4. Feladat. Törpfalván a testmagasság normális eloszlást mutat 60cm várható értékkel és 5cm szórással. Adjuk meg a következők értékét, ahol X egy törpfalvi törp magasságát jelöli: $P(X < 70)$, $P(65 < X < 70)$, $P(X < 45)$, $P(50 < X < 80)$, $E(X)$, $D^2(X)$

5. Feladat. Egy X eloszlás eloszlásfüggvénye: $F(t) = Ct^5$, ha $0 < t < 0,5$, különben 0.

Hatórozd meg C értékét, X sűrűségfüggvényét, (ábrázold is vázlatosan). Határozd meg a következők értékét: $P(X < 0,2)$, $P(-3 < X < 4)$, $E(X)$, $D(X)$.

A feladatok 10-10 pontot érnek, részpontokat lehet kapni. Ponthatárok: 0-14, 15-24, 25-32, 33-39, 40-50. A ponthatárok változhatnak, de csak lefelé.

Jó munkát!

2017. 11. 08. 6. gyakorlás (döjök kérés ZH)

ZH/1

	piros					
1	6	3	4	5	6	
2	1	2	3	4	5	6
3	1	2	3	4	5	6
4	1	2	3	4	5	6
5	1	2	3	4	5	6
6	1	2	3	4	5	6

$$|\Omega| = 36$$

$A = \{ \text{Mindkét lódoja piros} \}$

$$A = \square \quad |A| = 9 \quad P(A) = \frac{|A|}{|\Omega|} = \frac{9}{36} = \frac{1}{4}$$

B { piros } $\oplus$ páros, $\ominus$ páratlan { }

$$B: \square \quad P(B) = \frac{1}{4}$$

Összegük $C = \{ \text{dobott számok összege páros} \}$

3	3	4	5	6	7
3	4	5	6	7	8
4	5	6	7	8	9
5	6	7	8	9	10
6	7	8	9	10	11
7	8	9	10	11	12

$$|C| = 15 \Rightarrow P(C) = \frac{15}{36}$$

Def: A és B függetlenek, ha $P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B)$

$$\text{X}(A \cap B) = \frac{2}{36} \stackrel{?}{=} P(A) \cdot P(B) = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{4} \quad \text{NEM függetlenek}$$

$$|A \cap B| = 2$$

$$\text{X} |A \cap C| = 4 ; \quad P(A \cap C) = \frac{4}{36} \stackrel{?}{=} P(A) \cdot P(C) = \frac{1}{4} \cdot \frac{15}{36} \quad \text{NEM függetlenek}$$

$$\text{X} |B \cap C| = 7 \Rightarrow P(B \cap C) = \frac{7}{36} \stackrel{?}{=} P(B) \cdot P(C) = \frac{1}{4} \cdot \frac{15}{36} \quad \text{NEM függetlenek}$$

ZH/2 X: hőf $\mapsto$ hánystor megy villanossal

$$\begin{cases} P(X=0) = 0,15 \\ P(X=1) = 0,18 \\ P(X=2) = 0,12 \\ P(X=3) = 0,23 \\ P(X=4) = 0,25 \\ P(X=5) = 0,07 \end{cases}$$

$$E(X) = 8,46 \text{ (zh-n)}$$

$$D(X) = \sqrt{2,4284} = 1,559 \text{ (zh-n)}$$

$$P(A|B_1) = 0,6$$

$$P(A|B_2) = 0,3$$

b) ha $X \geq 3 \rightarrow 0,6$ viss-dl viss. is fenn : 0,68

$$X \leq 3 \rightarrow 0,3$$

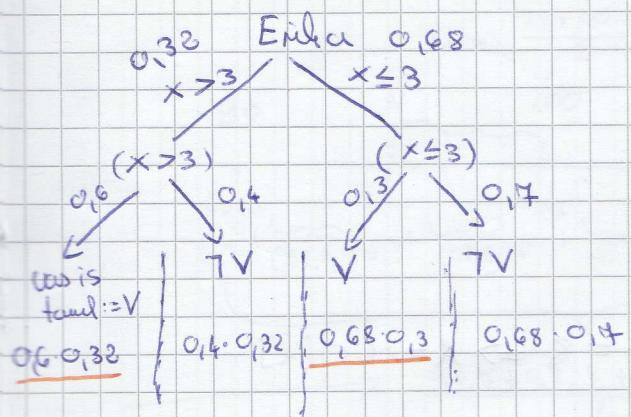
- II -

$$: 0,32$$

$$B_1 \{ X \geq 3 \} \quad P(B_1) = 0,32$$

$$B_2 \{ X \leq 3 \} \quad P(B_2) = 0,68$$

A := { ... fenn visszatérésis }

$$P(X \leq 3 \text{ (elő. logikus törül)}) = \\ P(X \leq 3 | A) \stackrel{\text{def.}}{=} \frac{P(\{X \leq 3\} \cap A)}{P(A)} = \frac{0,68 \cdot 0,3}{0,6 \cdot 0,32 + 0,68 \cdot 0,3}$$

$$D^2(x) \neq \sum_{-\infty}^{\infty} x^2 f(x) dx = E(x^2)$$

2014. 11. 15. T. gyakorlat

Indexek	Bázis időszaki származás Laspeyres	Térnyitószáli származás Paasche	Fischer-féle
Árindex	$I_p^0 = \frac{\sum q_0 \cdot p_1}{\sum q_0 \cdot p_0}$	$I_p^1 = \frac{\sum q_1 \cdot p_1}{\sum q_1 \cdot p_0}$	$I_p^F = \sqrt{I_p^0 I_p^1}$
Volumenindex	$I_q^0 = \frac{\sum q_1 \cdot p_0}{\sum q_0 \cdot p_0}$	$I_q^1 = \frac{\sum q_1 \cdot p_1}{\sum q_0 \cdot p_1}$	$I_q^F = \sqrt{I_q^0 I_q^1}$

Értékindex: $I_v = \frac{\sum q_1 \cdot p_1}{\sum q_0 \cdot p_0}$

Viszonyosítás: $\frac{\text{változás}}{\text{változás}}$

→ megoszlási: $\frac{\text{réz soraig}}$ [db] $= 1$

→ dinamikus: $\frac{\text{új soraig}}{\text{réz soraig}}$ tipusú adatok mds időpont [1]

→ intervitási $\rightarrow$ línl. tipusú adatok

4/a,

megoszlási: $\frac{\text{ldugál soraig}}{\text{össz}} = \frac{?}{25 \text{ fő}} = 0,4$

$? = 10 \text{ fő}$ [1] minős mértékegység

b) intervitási: $\frac{\text{fűt soraig}}{\text{ldugál soraig}} = 1,5$

$\Rightarrow x = 30 ; 50 - x = 20$

$\text{fűt} + \text{ldug} = 50$

x: fűt soraig

$\frac{x}{50 - x} = 1,5$

$\frac{30 \text{ fő}}{20 \text{ fő}} = 1,5$ ✓

2. opgave

BAJÁRI LUCIA

UGRKHG

$$\text{villanos} = x$$

$$\text{buren} = y$$

$$P(\text{eigenaar een villanoossel}) = 0,15 = P(x=0)$$

$$P(x=1) = 0,18$$

$$P(x=2) = 0,12$$

$$E(x) = \sum x_i \cdot p_i$$

$$P(x=3) = 0,23$$

$$P(x=4) = 0,25$$

$$P(x=5) = 0,07$$

$$E(x) = 1 \cdot 0,18 + 2 \cdot 0,12 + 3 \cdot 0,23 + 4 \cdot 0,25 + 5 \cdot 0,07 =$$

$$= 0,18 + 0,24 + 0,69 + 1 + 0,35 = \underline{\underline{2,46}}$$

$$D^2(x) = \sum x_i^2 \cdot p_i - (\sum x_i \cdot p_i)^2 = E(x^2) - (E(x))^2$$

$$E(x^2) = 0,18 + 4 \cdot 0,12 + 9 \cdot 0,23 + 16 \cdot 0,25 + 25 \cdot 0,07 =$$

$$= 0,18 + 0,48 + 2,07 + 4 + 1,75 = 8,48$$

$$D^2(x) = 8,48 - (2,46)^2 = 8,48 - 0,0516 = 8,4284$$

$$\Rightarrow D(x) = \sqrt{8,4284} = \underline{\underline{2,90}}$$

Bayes:

villanoos x -el jöör : [leesésekben van = le]

$$P(l > 3) = 0,6$$

$$P(l \leq 3 | \text{vasárnap tanul}) = ?$$

$$P(l \leq 3) = 0,3$$

$$A := \{ \text{leesésekben van} \}$$

$$B := \{ \text{vasárnap tanul} \}$$

$$P(A_2 | B) = \frac{P(B | A_2) \cdot P(A_2)}{P(B | A_1) \cdot P(A_1) + P(B | A_2) \cdot P(A_2)}$$

p(leesések)   vasárnap tanul

$$l > 3$$

$$0,6$$

$$A_1 := l > 3$$

$$P(B | A_1) = 0,6$$

$$l \leq 3$$

$$0,3$$

$$A_2 := l \leq 3$$

$$P(B | A_2) = 0,3$$

mo:

$$P(A_2 | B) = \frac{0,3 \cdot P(A_2)}{0,6 \cdot P(A_1) + 0,3 \cdot P(A_2)}$$

$$P(A_1) = ?$$

$$P(A_2) = ?$$

9/10

3. feladat

BAJÁRI LUCIA
UGRK/HG

$$P(\text{leter esoli fagyt}) = 0,6$$

$y: \underbrace{w}_{200} \rightarrow$ három leltet esoli fagyt
euler

a) ~~$P(C$~~ pontosan ~~120~~ eulert lelt fagyt) = ?

~~$\rightarrow Y \sim \text{Bin}(n; p)$~~ $P(x=120) = ?$

$$P(x=120) = \binom{200}{120} \cdot (0,6)^{120} \cdot (0,4)^{80} = \binom{200}{120} \cdot 2,39 \cdot 10^{-27} \cdot 1,46 \cdot 10^{-32}$$

b, y várható értéke

$$E(y) = n \cdot p \Rightarrow E(y) = 200 \cdot 0,6 = \underline{\underline{120}} \quad \checkmark$$

c) y szórása

$$\begin{aligned} D^2(y) &= n \cdot p(1-p) \Rightarrow D^2(y) = 200 \cdot 0,6(1-0,6) = \frac{48}{48} \quad 10\% \\ \Rightarrow D(y) &= \sqrt{48} = 6,93 \end{aligned}$$

4. feladatBAJÁRI LUCIA
VGRIKHTG

$$x \sim N(60, \frac{25}{5^2}) \Rightarrow \frac{x-60}{5} \sim N(0,1)$$

✓

 $\sim N(0,1)$ = standard normal

$$1) P(x < 70) = P\left(\frac{x-60}{5} < \frac{70-60}{5}\right) = P\left(\frac{x-60}{5} < 2\right) = \Phi(2) = \underline{\underline{0,9772}}$$

✓

$$2) P(65 < x < 70) = P\left(\frac{65-60}{5} < \frac{x-60}{5} < \frac{70-60}{5}\right) = P\left(1 < \frac{x-60}{5} < 2\right) =$$

$\sim N(0,1)$

$$= \Phi(2) - \Phi(1) = 0,9772 - 0,8413 = \underline{\underline{0,1359}}$$

✓

$$3) P(x < 45) = P\left(\frac{x-60}{5} < \frac{45-60}{5}\right) = P\left(\frac{x-60}{5} < -3\right) = \Phi(-3) =$$

$$1 - \Phi(-3) = 1 - 0,9987 = \underline{\underline{0,0013}}$$

$\sim N(0,1)$

$$4) P(50 < x < 80) = P\left(\underbrace{\frac{50-60}{5}}_{-2} < \frac{x-60}{5} < \underbrace{\frac{80-60}{5}}_4\right) = P(-2 < \frac{x-60}{5} < 4) =$$

$\sim N(0,1)$

$$= \Phi(4) - \Phi(-2) = \Phi(4) - (1 - \Phi(2)) = \Phi(4) - 1 + \Phi(2) = \Phi(4) - \underline{\underline{0,0228}}$$

✓

$$\begin{aligned} E(x) &=? & E(x) &= \underline{\underline{60}} \\ D^2(x) &=? & D^2(x) &= 5 \Rightarrow D^2(x) = \underline{\underline{25}} \end{aligned}$$

✓

10/10

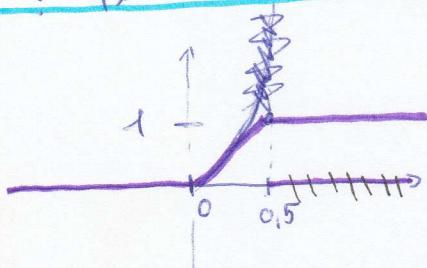
5. feladat

BAJÁRI LUCIA
VGRICH G

S41

$$F_x(t) = \begin{cases} Ct^5 & 0 < t < 0,5 \\ 0 & t > 0,5 \end{cases}$$

$$c=? \quad f_x(t)=? \quad P(x < 0,2), P(-3 < x < 4), E(x), D(x)$$

$$\text{Kell: } F(0,5) = 1$$

c-hez:

$$F'_x(t) = f_x(t) \Rightarrow f_x(t) = \begin{cases} C \cdot (t^5)' = C \cdot 5 \cdot t^4 & 0 < t < 0,5 \\ 0 & \text{else} \end{cases}$$

$$E(t) = \int_{-\infty}^{\infty} t \cdot f_x(t) dt = \underbrace{\int_0^0 dt}_0 + \int_0^{0,5} t \cdot C \cdot 5 \cdot t^4 dt + \underbrace{\int_{0,5}^{+\infty} 0 dt}_0 =$$

$$5C \int_0^{0,5} t^5 dt = 5C \cdot \left[\frac{t^6}{6} \right]_0^{0,5} = 5C \left(\frac{0,5^6}{6} - \frac{0^6}{6} \right) = 5C \cdot \frac{0,5^6}{6}$$

ugyanaz mint $E(t)$ -nel, elég csak ezen az intervallumon számolni, mert a többiin 0 jön ki

$$D^2(x) \neq \int_{-\infty}^{\infty} t^2 \cdot f_x(t) dt = \int_0^{0,5} t^2 \cdot C \cdot 5 \cdot t^4 dt = 5C \int_0^{0,5} t^6 dt = 5C \left[\frac{t^7}{7} \right]_0^{0,5} =$$

$$E(x^2) \quad 5C \cdot \left[\frac{0,5^7}{7} - 0 \right] = 5C \cdot \frac{(0,5)^7}{7} \quad \cancel{D(t) = \sqrt{\frac{5C \cdot (0,5)^7}{7}}}$$

$$P(x < 0,2) = \int_{-\infty}^{0,2} f_x(t) dt = \underbrace{\int_0^0 dt}_0 + \int_0^{0,2} 5Ct^4 dt = 5C \int_0^{0,2} t^4 dt = 5C \left[\frac{t^5}{5} \right]_0^{0,2} =$$

$$5C \cdot \frac{(0,2)^5}{5} = \underline{\underline{C \cdot (0,2)^5}}$$

$$P(-3 < x < 4) = \int_{-3}^4 f_x(t) dt = \int_{-3}^0 0 dt + \int_0^{0,5} 5Ct^4 dt + \int_{0,5}^4 0 dt = 5C \int_0^{0,5} t^4 dt = 5C \left[\frac{t^5}{5} \right]_0^{0,5} =$$

$$5C \cdot \frac{(0,5)^5}{5} = \underline{\underline{C \cdot (0,5)^5}}$$

$$F(0,5) = 1 \quad \text{zell} \quad \cancel{C \cdot (0,2)^5} \quad C \cdot (0,5)^5 = 1 \Rightarrow C \cdot 0,03125 = 1 \Rightarrow C = 32$$

10/10

c meghatalozásra $f_x(t) = b \delta t$: $\int_{-\infty}^{\infty} f_x(t) dt = 1$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f_x(t) dt = \int_{-\infty}^0 0 dt + \int_0^{0.15} 5c \cdot t^4 dt + \int_{0.15}^{\infty} 0 dt = 1$$

$\uparrow$ null
 $\uparrow$ null
 $\uparrow$ null

$C \cdot (0.15)^5$
ridamoldas!
előző lapon

$$\Rightarrow C \cdot 0.03125 = 1 \Leftrightarrow C = 32$$

F - ből:

$$P(X < 0.12) = F(0.12) = C \cdot (0.12)^5 = 32 \cdot (0.12)^5 = 0.01024$$